

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Fe pošti prejemana velja: Za celo leto predplačan 15 gid., za pol leta 8 gid., za četrt leta 4 gid., za en mesec 1 gid. 40 kr
V administraciji prejemana velja: Za celo leto 12 gid., za pol leta 6 gid., za četrt leta 3 gid., za en mesec 1 gid. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gid. 30 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2. I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 86.

V Ljubljani, v soboto 15. aprila 1893.

Letnik XXI.

Meščanje!

Letošnje volitve v občinski zastop ljubljanski vodi »Slovensko društvo« pod firmo »narodnega volilnega odbora«. To je odbor, — ono je njega društvo. Naravno je in dovolj znano vsakateremu opazovalcu lokalne politike v našem mestu, da so delujoče osebe v odboru člani ali vsaj pristasi »Slovenskega društva«. Načela so ena in ista. Zaradi tega so kandidati »narodnega volilnega odbora« prav za prav kandidati skrivajočega se »Slovenskega društva«. Za letos spremenili so firmo, ker so oslabei in izvolili so si neko krinko, katera znači vsekako, da je postalo »Slovensko društvo« baš polovičarsko. To je letos prvo znamenje, da je čreda že majhna.

Da se pa ta najnovejša naslovna zamena naših radikalnih nasprotnikov ne smejo smatrati kot izraz mnenja 2593 volilcev, konstatujemo dejstvo, da se je volilnega shoda udeležilo komaj za dva odstotka vseh volilcev, in da so prav nujno, kakor v strahu postavljali kandidate skupno za vse tri razrede, ko bi vendar vsak mirno misleč človek pričakoval, da se bo to vršilo, kakor v prejšnjih letih, na raznih shodih redno po posameznih volilnih razredih. To je drugo znamenje, da je čreda že majhna. Gotovo so pa občinstvu še v spominu dogodki o priliki volitev v občinski zastop pred tremi leti in dvema letoma. Vsakemu dostojno mislečemu človeku se gabi, ako se spomni takratnih prizorov v Ljubljani še nepomnene nedoslednosti in surovosti. Takratni »narodni volilni odbor« vabil je v oklicu volilce, da naj složno volijo priporočane kandidate, ali zajedno agitoval je ravno ta »narodni volilni odbor« proti nekaterim svojim kandidatom, ker so bili konservativci; tako so bili postavili naši nasprotniki takrat radikalne in nekaj konservativnih kandidatom in sicer zato, da so počenjali s konservativnimi kandidati najzlobnejši manevar, ki si ga more kdo misliti.

S takim nasprotnikom, ki nima poguma kazati pri vsaki priliki svojega prepričanja, in ki zatajuje s svojim bojazljivim polovičarstvom v sebi vsako močatost, s takim nasprotnikom nam ni treba računati, se manj pa se spuščati v boj; tak nasprotnik izgine prej ali slej sam s pozorišča.

Ravno to se mora zgoditi tudi s stranko, ki uporablja pri volitvah vse surove strasti, s katerimi razpolagajo gotovi slojevi človeštva, kakor se je to godilo pri občinskih volitvah pred dvema letoma od narodno-naprednega »Slovenskega društva«. Ako si stranka na dostojen način ne more za-se pridobiti volilcev, potem jej služi breznačajnost in če je treba, nova firma; ne bode jej torej več ostajalo dosti izbirati si še kaj odličnejših sredstev do zadnjega — do konkurza.

Nam ne kaže udeležiti se letošnjih volitev samo zato, da bi nekaj nas bilo prisiljenih podpisati se na napoved tega konkurza one stranke, katera nazaj napreduje. Mi smo vedno trdili in še danes trdimo, da narodno-napredna stranka, ki ima sedaj ogromno večino v mestnem svetu, slabo gospodari ne brigajoč se za manjšino svojih tovarišev uradnikov, ki z njo sedé v mestnem odboru. Skoraj bodo prišli tudi volilci sami do tega spoznanja ter si izvolili boljših zastopnikov, katerim je previdno gospodarstvo v občini na srcu in kateri ne skušajo imponirati pri vsaki priliki s puhlimi frazami.

Dobro gospodarstvo ni ono, katero izkazuje v računskem zaključku kak umetno sestavljeni prebitek; dobro gospodarstvo je tisto, katero z dovoljeno svoto varčno postopa za stvar, za katero je svota bila določena in na ta način kaj prihrani; če se torej namenjena stvar še ni izvršila, se tudi namenjena svota ne sme vporabljati za kako drugo reč, posebno ne v pokritje za tako podjetje, pri katerem se je vsled slabega gospodarstva prekoračil proračun. Tako se pa praktikuje pri naši občinski upravi.

Resno spolnovanje vseh dolžnostij je prvi pogoj vsake javne uprave, in ta čut mora prešinjati vsacega od prvega do zadnjega. Kjer tega ni, je uprava gnjila, in se sama sebe uje.

Iz navedenih nazorov in razlogov se »Katoliško politično društvo« ne bode udeležilo za letos volitev v občinski zastop in se za-nje sploh prav nič ne bo pobrigalo ter ravno to priporoča svojim somisljenikom. Najboljši način, da se odpravi slabi občinski zastop je, da naj se kaže v svoji slabosti občinstvu še en čas — do siteda.

V Ljubljani, 14. malega travna 1893.

Odbor „Katol. polit. društva“.

LISTEK

Sveti oče Leon XIII. kot pesnik.

Letos živimo v znamenju jubilejskega leta svetega očeta Leona XIII. Kaj čuda, da se liki pred solnčnim vzhodom zora, tudi povodom jubileja svetega očeta pojavlja vesela zora v vseh ozirih.

V nekem lepem spisu o sv. očetu čital sem nedavno te le besede: Dobra papeže razvrščati je v štiri razrede: mučenike, reformatorje, svetnike in učenjake. Vsakemu teh razredov lahko prištevamo Leona XIII. — in da bi bilo še več razredov, med vse lahko uvrščujemo sv. očeta. Čitajoč napominani odstavek, pristavimo onim štirim razredom še petega: razred papežev-pesnikov.

Je-li možno, uvrščati sv. očeta Leona XIII. v razred papežev-pesnikov? Izvestno! Leta 1885 izšle so na svetlo v Rimu pri A. Befaniju pesmi svetega očeta v mišni opravi. V uvodnih listih te knjige opisuje Enrico Valle pesniško delovanje Leona XIII. in prida je na koncu tri ocene.

Vsled te kritike možno je razdeliti vsa pesniška dela sv. očeta v tri oddelke: v elegične in lirične pesmi in epigrame. Pisana so povsem latinski. Pesniška oblika tega vzvišenega pesnika je vergilijanska.

Krasota pesmij v snovi ali v duši pesmi, kakor jo nazivlje Gozzi, dalje i v obliki, se kosata mej seboj.

V vsaki pesmi vjema se umetelska složnost s celoto. Pesniška krasota apostolskega pesnika je v izbranih mislih in slikah, primernih velikemu tematu, ali pa polna čuvstva in nežnosti. Tu ni nič površnega, nič prisiljenega, temveč vse naravno. Oblika pesmij odlikuje se v lahkosti in izbranih besedah in v prirojenem besedoslavlju.

Vse prednosti pesmij se vidijo vzlasti v hvalospelih na sv. Herkulana in Konstancija, mučenika in peružijska škofa. Himna na sv. Konstancija je dovršeni vzor zmagonosne svete pesmi.

Elegije Leona XIII. so tibulijanske oblike, razven one, koja je posvečena Rotelliju; ta je nekaka pesem-častitka, oblika ima katulijansko. Vzori epigramov sv. očeta so grški. Odlikujejo se s pristojušnostjo in eleganco, koje svojstvo imajo grški epigrami. Vse to omenja E. Valle v napominanem uvodu.

Rimski izdaji pesmij sv. očeta, kakor sem prej omenil, pridejan je poseben dodatek. Ta nam pové, da so tudi v laškem Vidmu na svetlo izšle papeževe pesmi, in sicer po prizadevanju: del Patronato dei figli del popolo. V napominanem dodatku natisnena je tudi ocena prof. Davida Farabulinija o epigramih, zloženih na čast salesijanski devici Gertrudi. Ti epigrami so bili izvorno objavljeni, imeli so na prvi

strani Gertrudin obraz in napis: „Gertrudes Sterbinia.“ Čitatelju se dozdeva, kakor bi je bil spisal nje brat, commendatore Giulio Sterbini, kakor da on govori z njo — toda na koncu je pisateljjevo ime: Leo P. P. XIII.

V dodatku je natisnen i list Luigija Rotellija, ki o napominanih hvalospelih na sv. Herkulana in Konstancija, tiskanih v Propagandi, pravi, da se odlikujejo s krščanskimi idejami in klasično obliko. Koncu rimske zbirke papeževih pesmij pravi v svoji oceni prof. Giacomo Zanelli: „Ko je bil sveti oče škof in kardinal, v tej dobi torej, ko je imel mnogo posla s cerkvenimi zadevami, zložil je večino pesmij svojih.“

Druge pesmi porodile so se v dobi papeževanja. „Na jedni strani priporočajo globoko premišljevanj sv. Tomaža Akvinskoga, na drugi zopet naklonjenost pesništvu, in to me tako prešinja, da s svetim strahom polagam roko na zvezek sv. očeta.“ Dalje piše tako le: „Sveti oče, velikanski v svojih idejah, so čudesni v dovršenosti in jasnosti sloga.“ „Obiskujoč šole svojega semenišča v Perugiji, so sv. oče rekali na pamet najdslje stihé iz „Enejide.“ Med laškimi pesniškimi proizvodi bila jim je najbolj omiljena „Divina Comedia.“

Ozrimo se še na jedro knjige. Med uvodom in dodatkom se natisnene pesmi sv. očeta. Pričenjajo

Kdo naj bode ravnatelj naših učiteljišč?

Kmalu pride čas, ko se bo treba odločiti, komu se izroči ta važni posel. Naš namen ni, tukaj preresetavati oseb, ampak le stvarno in načelno hočemo izraziti svoje misli v imenu katoliškega našega ljudstva.

Strokovno temeljito izobražen mora biti mož, ki prevzame vodstvo učiteljišč, to se umeva samo ob sebi, in ker med prosilci ne manjka takih mož, ne bo težko voliti.

Strokovna znanost pa še ni vse pri profesorju, pri ravnatelju toliko manj. Ravnatelj mora skrbeti za celo in celotno naobrazbo svojih gojencev, da pa to doseže, mora on sam biti cel mož. Za to pa treba globokega trdnega krščanskega prepričanja. Ravnatelj naših učiteljišč mora biti dober katolik v mišljenju in dejanju; verske svoje dolžnosti mora vršiti zvesto, da daje dober vzgled svojemu gojencu, da ne odreja potuhnjencev, kar se, žalibog, sémtertja godi po šolah.

Ker je nadalje ta posel težak, mora imeti prihodnji ravnatelj srce za zavod in gojence in se ne sme bati žrtev v ta namen. Te lastnosti bomo iskali najprej pri domačinih, katerim ni samo na plači, ampak na sreči naroda. Le tak more poznati natanko lastnosti naših ljudi in svojih gojencev; le tak more izpredvideti zadostno potrebo med ljudstvom in najboljša sredstva jim opomoči. Poštenu tujci utegnejo biti dobri učitelji, komaj pa dobri ravnatelji. Na kratko torej pravimo: Ravnatelj naših učiteljišč naj bo dober katolik, strokovnjak, kar je dokazal bolj v dejanju, kakor v pismu, in domačin.

Med kompetenti, kakor jih je fama raznesla, nahajamo raznovrstne gospode, nekoliko dobrih, nekoliko pa prav odločno nesposobnih. Ker smo rekli, da se ne oziramo na osebe, ne smemo nadalje kritikovati, vendar si ne moremo kaj, da bi vsaj nekaj malega ne pristavili v občni blagor.

Imenuje se med prosilci za to ravnateljsko mesto tudi neki gosp. profesor, ne domačin, pač pa dobro poznan med nami, ker je imel naš list že neprijetne praske z njim. Na tem gospodu pač ni moč najti lastnostij dobrega ravnatelja, naj si bode že kot učitelj komu po godu, ali ne. Ker pa skušnija preteklih let kaže, da je ta gospod drzen in marsikaj doseže preko glav svojega ravnatelja in c. kr. deželnega šolskega sveta, bi utegnil tudi v tem slučaju po svojih liberalnih prijateljih na Dunaju, kamor se pogosto vozi, naše šolske gosposke prehiteti in se jim usesti v gnezdo, predno bodo same se odločile, komu naj se dá tako mesto.

Nočemo nikomur škodovati, ali ne smemo pustiti javnega blagra iz očíj, zato opozarjamo slavni c. kr. deželni šolski svet, naj prej dobro pregleda o tem gospodu vse akte, ki že več let v prahu nerešeni ležé, da ne pride kesanje prepozno.

Bog daj srečno rešitev te ravnateljske zadeve v blagor naroda!

— y

z epigramom „od Vincentinum Pavanium e S. J.“ iz leta 1822. Dalje je epigram iz leta 1824, zložen na mater sv. očeta. Elegija „De invaletudine sua“ nastala je leta 1830. Epigram: „Rogerius A. C. Adolescens effrontem mulierem depellit“ posvečen je šolskemu drugu. Scherzo poetico „A mons. Orfei“ iz leta 1838, „A fulvio Bellelio“ iz leta 1841.

Ko so bili sveti oče škof v Perugiji, opevali so v pesmih odlične duhovne in nekatere pobožne redovnice. V pesmi „Ars photographica“ hvalijo fotografsko umetnost. Epigram: „Ad Jeremiam Brunelli Rhetorem“ je bil zložen leta 1876, ko so sveti oče iskali v Senegagliji okrevanja. V elegiji: „Ad Josephum fratrem de se ipso“ (1877) opisujejo važne dogodke pred svojim papeževanjem; kako so preživeli mlada leta v Carpinetu; dalje nas pa vzdvižani pesnik vodi po raznih mestih, kjer je bil vzgojevan. Pripoveduje nam o svojem delovanju v Beneventu in Perugiji, kjer je bil apostolski delegat, in o svoji nuntijaturi v Belgiji, od koder se, obiskavši Francosko, Holandsko, obali renske in Angleško, vrača na Laško. Najdaljša pesem je v 16. kiticah, najkrajša v 4 stihih.

Epigram: „Ad Florenum“ je iz leta 1883, „ad eundem“ iz leta 1885. Nekoč predstavijo sv. očetu 16letnega, po vsem telesu bolnega plemiča. Ni tajil, da vse to pohaja od pregrešnega življenja. Ker je bilo pa videti, da mu je žal, opominjajo ga sveti

Zakaj zahtevamo katoličani versko šolo?

(Govoril Andr. Šimenec, pri osnovanju kat. pedodpora v Smarjni za I. veliki kat. shod v Ljubljani.)

(Dalje.)

Svetovna povestnica nam pové to-le resnično dogodbo. Ob času cesarja Julijana, verskega odpadnika, je bilo judom dano dovoljenje, da smejo v Jeruzalemu nov tempelj pozidati. Denarjev so dosti nabrali in se dela hitro poprijeli. Ravno na tistem mestu, kjer je stal nekdanji tempelj, katerega je vojvoda Til podrl, so hoteli novega zidati. Toda glejte, kaj se zgodi? Kar so s težkim trudom in z velikimi troški po dnevu postavili, je roka božja po noči podrla. Cel zid, po dnevu postavljen, je nevidna božja moč po noči porušila. Prisiljeni so bili, popustiti delo.

Taka se utegne zgoditi v sedanji šoli, po novi postavi od cerkve ločeni. Kar veroučitelj ali katehet s krščanskim poukom in verskimi resnicami v mlada srca šolarjev vsadi, utegne svetni učitelj, ako je malo previden in brezveren, podreti in pokončati, češ, to so verske sanjarije, praznarije ali vraže, in to tem bolj, ker ga postava sama brani in mu roke drži, češ: Veda je prosta, — ni se treba ozirati na verska določila!

Odločno povdarjam, da nočem nobenega gospoda učitelja natolcevat, da se tudi pri nas ali v naših krajih tako godi, jaz le pravim, da bi se po sedanji postavi kaj takega prav lahko zgodilo — in se je tudi v resnici že sem ter tje zgodilo! — Mi katoličani zahtevamo, in imamo tudi pravico zahtevati, da se za katoliške šole in otroke ti paragrafi tako spremené, da se vsi ti enaki slučajji za prihodnje čase zabranijo. In to bi se zgodilo s tem, da bi se ta paragraf glasil:

Veda in nauk sta prosta na verski podlagi!

Ali da bolj jasno povem, mi moramo tirjati, da bi se postava v tem-le pomenu premenila: Vsi učiteljski pripomočki za pouk in vzgojo, kakor knjige, podobne in druga učilna sredstva imajo biti taka, da bi na njih ne le nič veri nasprotnega ali verskemu čutilu žaljivega ne bilo najti, marveč da ti še le v mladih srcih versko prepričanje budili, oživljali in potrjevali.

Ta naš strah pred novo šolsko upravo gledé verskega prepričanja je pa še tem bolj opravičen, ker po novi šolski postavi od dne 25. maja 1868. l., § 3., smejo učenci različnih ver, naj že bodo turki, judje, protestantje ali kakeršnikoli razkolniki skupaj pomešani, eno in isto šolo obiskovati, in jo tudi v resnici obiskujejo. Da je to velika nevarnost in škoda za vero pri mladih ljudeh, ki še nimajo trdnega verskega prepričanja, vsak lahko sprevidi. Če že sploh pravimo, da priložnost stori tatu, kaj pa hočemo reči gledé vere pri taki mešanici, ali se ni po pravici bati, da katoliški otroci postanejo brez-

oče, naj se poda v zatišje in skrbi za svojo dušo. To je vsebina epigrama: „Ad Florenum“.

Epigram: „De se ipso“ napisal je sveti oče pod svojo podobo, spominjajoč se besed Gregorija VII.: „Dilexi iustitiam et odii iniquitatem, propterea morior in exilio“. Zbirko zvršujeta dva soglasna epigrama: „Frustrata impiorum spe pontificum romanorum series non intermittitur“ (1883) in „Auspiciatus ecclesiae triumphus et in commune bonum restituta pax“ (1885).

Radostni in veseli prebiramo pesniško zbirko sv. očeta iz rok in se spominjamo, da je l. 1881, ko so Slovani, in med njimi mnogo Slovencev, kakor i baš te dni, potovalo v Rim, da zahvalijo svetega očeta za proslavljanje blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, odredil sveti oče duhovniku Brunelli, naj Slovanom na čast složi pozdravno pesem. V tej pesmi so nazivljeni Slovani „bratovsko pleme“ in je omenjeno, da je v Rimu oltar za vse.

Poezija sv. očeta je sredi pohujšljivih novodobnih pesmij povsem cvetka čistega pesništva. Te pesmi slične so onemu prečudnemu drevesu v stari Indiji, čegar vršički trepečejo in leskečejo v solčnih žarkih in s čegar vejic neprestano kaplja zdravilni in krepilni med, drevo, o katerem se pripoveduje, da jeden sam pogled nanj pomladi človeka! Želja se nam vzbuja, naj bi se našel slovenski pesnik, ki bi nam v domačem jeziku podal pesmi — sv. očeta.

A. S.

brizni za vero svojih starišev, ali po pravici tirjamo, da naj se za katoliške učence šole tako vredé, da bi katoliški otroci sami, ločeni od drugoverceev, svoje katoliške šole obiskovali!

Pa še več! Po novi šolski postavi sme na šolah učiti vsak državljan, ne gledé na to, katere vere je, da ima le državljansko pravico in da je napravil postavni izpit ali poskušnjo (tako govori § 17. temeljne postave z dne 21. decembra 1867, in § 6. 25. maja 1868. leta). Po tem takim bi smeli po naših šolah učiti katoliške otroke tudi izprašani judovski ali turški učitelji!

Zgodilo se je že — in se še zgodi, da so tudi odpadniki od naše vere postavljeni za učitelje katoliškim učencem. Skušnja nas pa uči, da učenci radi posnemajo besede, nauke, načela svojih učiteljev. Ali se ni torej v resnici bati, da se učenci navzamejo od veri sovražnega učitelja njegovega neverškega duha ali pa da vsaj postanejo vnemarni in mlačni v verskih zadevah? Od take verske vnemarnosti in brezbriznosti — do popolne verske zgube ali nevere — je pa samo eden korak. Ali smemo pričakovati, da bi taki učitelji katoliške otroke v njihovem verskem prepričanju utrjevali in ogrevali?! — Vsemimo, da bi tak učitelj tudi res nikdar ene ali druge verske resnice v misel ne vzel, kaj bi ne škodoval že s tem veliko sveti veri, ker bi se tako prva in poglobljena vednost, edino zveličalna katoliška vednost, tako zaničljivo prezirala?!

Skušnja nas uči, da človek, kar sam nima, tudi drugim ne privoščé, in jim skuša spodbiti ali vzeti, in če se to obrne na brezverskega učitelja, sledi iz tega, da bo tudi on skušal spodkopavati vero, katero je sam zapustil, tudi pri učencih bodi si s prigovarjanjem, s besedami, zaničljivimi opazkami ali z zgledom! Torej je nemogoče verjeti, da bi brezverski učitelj ne pokazal svoje barve zaradi vere, ali pa da bi zagevarjal verske resnice, katerim je sam nezvest postal, ker bi se mu precej od strani učencev lahko reklo: takaj pa sam ne držiš in ne spolnuješ tega, kar govoriš?

Kdo more tedaj katoliškim starišem kratiti pravico, če oni svojim otrokom skušajo preskrbeti potrebne nauke na verni katoliški podlagi, vsaj oni ne pošiljajo svojih otrok iz tega namena v šolo, da bi postali vnemarni ali celo neverni?! — In kdo more nam, ki smo njih duhovni pastirji, za hudo vzeti ali šteti, če mi s sedanjimi šolskimi postavami po svoji vesti in verskem prepričanju ne moremo biti zadovoljni?! Vsaj bodo stariši, kakor mi, morali odgovor dajati pred Bogom, kako smo za njihovo zveličanje skrbeli!

(Dalje sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. aprila.

Mestne volitve na Dunaju. Predčera je bile so dopolnilne volitve družega in tretjega razreda v nekaterih okrajih na Dunaju. Izid teh volitev razmerja strank v mestnem zboru ni nič spremenil. Koder so poprej bili voljeni liberalci, so sedaj tudi, koder pa protisemitje so sedaj tudi, izvzemši Währing kjer je voljen jeden protisemit, za drugi mandat je pa ožja volitev. Voljeni so 3 liberalci, 3 protiliberalci, in 1 ožja volitev. Razmerje volilnih glasov pa kaže, da se je položaj za liberalce žal celo nekoliko izboljšal. Seveda ne smemo pozabiti, da so liberalci močno delali s denarjem. Vzlic silnim agitacijam je mnogo volilcev ostalo doma. Ožja volitev v Währingu je danes in je pričakovati da zmaga protisemitski kandidat. Obžalovati je, da neso protisemitje dosegli večjih vspehov, ker bi to vplivalo na volilec v prvem razredu, kjer gre za vse mandate. Protisemitje pa zaradi tega jim ne posebno ugodnega izida vendar neso izgubili poguma, temveč jako odločno agitujejo v prvem razredu, četudi nemajo upanja na kake znatne vspehe. Prvi razred je najtrdnjša trdnjava židovskega liberalizma. V tem razredu tudi voli jako veliko število židov.

Razpor mej Mladočehi. Kakor se še naši čitatelji spominjajo, sta na nekem mladočeškem shodu v Brnu govorila poslanca dr. Gregr in prof. Masaryk, da pokažeta, da je mej njima najlepša sloga, kakor sploh vlada sloga v mladočeškem klubu. Ta sloga je bila le kratka. V „Času“ in „Narodnih Listih“ se je vnel takoj potem hud razpor mej realisti in dr. Gregra somišljeniki. Posebno „Narodni Listy“ so dan na dan grdili in sumničili Masaryka.

(Dalje v prilogi.)

Te dni je poslednji bil sklican shod volilcev, na katerem je neki volilec vprašal, kako je s tem prepitrom mej „Narodnimi Listy“ in „Časom“. Masaryk je razložil, da on ni iskal razpora in da se tudi ne boji javne kritike. Obžalovati on mora, da „Narodni Listy“ sumničijo mnoge mladočeške poslance in sejejo neslogo. Dolžnost njegova je pa razložiti volilcem, da so vsi napadi nanj iz trte izviti. Nadeja se pa, da pride čas, ko se volilec ne bodo dali od časnikov za nos voditi. Sicer si pa on ne bode pustil zapovedavati od „Narodnih Listov“. Volilec so odobraval govornikova pojasnila in slišale so se od več strani razne ne baš laskave opazke. Jeden volilec je izrekel željo, da se osnuje v Pragu nov mladočeški dnevnik, ki bode neodvisen od dr. Gregra. Sploh se je pa videlo, da se o kaki slogi v mladočeškem taboru niti govoriti ne more.

Katoliški delavski kongres na Holandskem. Koncem aprila snide se v Rotterdamu prvi katoliški delavski kongres. Sklicala ga je zveza katoliških delavcev, katera se je osnovala še le pred štirimi leti, ali je že razvila jako blagodejno delavnost. Po večjih mestih ima na tisoče in tisoče članov. V tej zvezi je poleg delavcev tudi nekoliko rokodelskih mojstrov in tovarnarjev. To društvo ima po raznih mestih svoje skupine, katere odpošljejo zastopnike v osrednji odbor, ki je tako nekak parlament. Poleg tega osrednjega odbora je pa še jeden osrednji odbor, kateri ima izvrševalno oblast, je torej nekaka vlada. Vrhovno vodstvo ima haarlemski škof, kateri je pa v svojem delovanju vezan na pravila. Ker imajo na Holandskem škofove veliko neodvisnost, nima dosti ovir pri izvrševanju svoje naloge, katero je pa prostovoljno prevzel. Kongresa v Rotterdamu se pa ne udeležé le člani omenjene zveze, temveč tudi več drugih delavskih društev. Posvetovali se bodo o nedeljskem počitku, zadrugah, udeležitvi delavcev pri čistem dob. čku. delu žensk in otrok, zavarovanju proti nezgodam, boleznim, preskrbovanju v starosti, najnižji plači, najdaljšem delavskem času, varstvu delavcev, skupnih podjetjih delavcev, in o tem, kaj je storiti, da bi delavcem ne zmanjkalo dela.

Nemška vojaška predloga. Narodni liberalci so dolgo pričakovali, da se bode vlada nekoliko udala za stran vojaške predloge. Zaradi tega so pa prišli z nekim posredovalnim predlogom, nadejajoč se, da tako pomagajo vladi in se prikupijo na drugi strani tudi prebivalstvu. Pokazalo se je pa, da so se varali. Vlada noče niti za las odjenjati od svoje predloge, zatrjujoč, da je celota, na kateri se ne sme nič krušiti. Narodni liberalci se sedaj bajé že kesajo, da se niso potegnili za vso predlogo, kajti bojé se novih volitev. Nakrat pa sedaj se ne morejo izreči za vladno predlogo, če se nočejo osmešiti. Vladna predloga bode najbrž zavržena in prišlo bode do novih volitev. Kako da izpadejo, o tem je težko ugibati, le toliko je gotovo, da narodni liberalci pridejo gotovo nekoliko oslabiljeni iz volilne borbe. Kaj bode pa po volitvah? Vlada najbrž od svoje predloge ne bode odstopila. Mogoče je, da se naposled udajo narodni liberalci, ali vprašanje je, če bodo še tako močni, da bi odločili večino. Največji strah je pa sevéda v liberalnih krogih pred tem, če bi se vlada kako sporazumela s katoliškim centrom in bi jih potem niti ne potrebovala. Vse je mogoče. Katoliki pridejo gotovo neoslabiljeni iz volilne borbe.

Iztriranje kitajskih delavcev iz Amerike. Dué 4. maja poteče obrok, do katerega se morajo kitajski delavci v Ziedinjenih državah oglašiti za dovoljenje, ako hočejo ostati v Ameriki. Slednjemu, ki prosí za dovoljenje, se mu izdela dovolilni list, katerega pa mora vroiti, kadar ostavi Ziedinjene države. Dosedaj se je pa še jako malo Kitajcev oglasilo za to dovoljenje. Sodi se, da so dobili od doma migljet, da naj se nikar ne zavezujejo, da bi ostali v Ameriki. Oblastva sedaj že delajo velike priprave za iztriranje Kitajcev, pripravljajo se posebno ladije, da jih bodo odvažale. V Ameriki je namreč na stotisoče Kitajcev, samo v San Francisku, glavnem mestu Kalifornije, jih je nad 50 000. Ne vé se pa še ne, če se bode zakon zares strogo izvel. Mnogi veliki podjetniki na vso moč delajo na to, da bi zakon ostal največ na papirju. To iztriranje bi najmanj stalo kakih deset milijonov dolarjev, katere je vlada zahtevala od kongresa ki jih pa ni hotel dovoliti. Brez obilnega denarja se pa zakon ne bo dal izvesti. Če kongres denarja ne dovoli,

se bodo pa iz nekaterih držav Kitajci iztrali, iz drugih pa zopet ne, kakor jim bodo oblastva in zastopi posamičnih držav naklonjeni.

Cerkveni letopis.

† Vinc. Mayr. Dodatno se nam poroča o preblagem pokojniku: Pogreba na Velikonočno nedeljo sta se razun gg. duhovnikov vdeležila tudi sorodnika gg. dr. Mosche iz Ljubljane in Emanuel Mayr iz Maribora. Pogrebni govor je namesto odsotnega g. dekana govoril g. Fr. Krek. Besede so mu prihajale iz hvaležnega srca. Po kratkem vvodu nam je popisoval vzorno delovanje pokojnikovo v duhovskem stanu. Bil je zvest sin sv. Frančiška, tretjerednik. Vesten je bil v molitvi in pri daritvi sv. maše. Brevir je molil še dva dni pred smrtjo. Opominjan naj se nikar ne trudi, odvrnil je: „Kako ste predrzni!“ Cele tri ure ga je po noči imel v rokah. Najhujše mu je bilo zadnje mesece, da vsled zdravnikove prepovedi ni smel in pozneje zavoljo svoje slabosti tudi ni mogel maševati. „Kaj je duhovnik brez sv. maše?“ je pogosto vzdihoval. In: „Koliko bolje bi bilo na svetu, ako bi vsi ljudje radi hodili k sv. maši.“ G. Mayr je tudi rad pridigoval. Vselej se je dobro pripravil. Če je pa bilo treba, šel je tudi nepripravljen na leco (na Brezjah ob novi maši gg. M. Slaka in dr. Kreka), in govoril dobro, saj: dabitur vobis in illa hora, quid loquamini. Rad je pomagal tudi v Cerkljah, kadar je bolehal farna duhovščina. Pokoja, počitka si sploh ni želel, veselilo ga je delo. V lanskem postnem času je v Cerkljah zadnji krat lepo govoril o sv. križu. Kaj je križ, je sam dobro skušal poprej in pozneje. Revežem je bil najboljši oče. Prvi je pomagal ob kaki nesreči. Dijaci in bogoslovci so bili v njegovem župnišču — kot doma.

Pokojnik je bil izvrsten katehet. Znal je govoriti po otročje, znal je govoriti na sree. Trpljenje Gospodovo je tako živo popisoval in predočeval, da je celo lahkomišelnim otrokom privabljal solze iz oči. G. govornik, ki je pri njem opravil prvo sv. obhajilo, ve to iz lastne izkušnje.

Rad je g. Mayr spovedoval. V Selcih ni nihče tako zgodaj prišel v cerkev, da ne bi g. župnika že našel v spovednici. Rad je obiskoval in tolažil bolnike. Ko je sam obolel, rekel je večkrat: „Kar sem kedaj lesega in podučnega povedal kakemu bolniku, vse mi prihaja zdaj na misel ter mi je samemu v tolažbo.“ Ko ga je na Breznici hudodelnik napadel, izgubil je veliko krvi, več mesecev si ni mogel nič pomagati z rokami. Zavoljo izgube krvi se ga je lotila pozneje vodenica. Sv. Katarine dan dne 25. novembra je zadnjikrat maševal, a že poprej je večkrat moral zavoljo bolezni doma ostati. Vender je bil vedno vdan v božjo voljo. Časih je premišljal svoj žalostni stan; konec vseskozi delavnega, drugim žrtvovanega življenja mu je bilo trpljenje v samotji; na stara leta plačilo in pokojnina — zlobni napad, zaničevanje in bolezni. Dejal je tedaj: „Bonum mihi quia humiliasti me“ (Ps. 118). — Dobro mi je, da si me ponižal. Tako se je zahvaljeval Bogu za križ, ki ga mu je naložil.

Potem je vso zimo presedel na stolu, v postelji ni smel, ker ga je hotel kašelji zadušiti. Spal ni skoraj nič, po noči je molil rožne vence za svoje prijatelje. Zadnji teden je rekel okrog stoječim: „Jaz sem si že dobil stanovanje, oskrbite si ga že vi!“ Pač je mislil na sedež pripravljen v nebesih. Potem je trikrat zaklical: „Deo gratias! Deo gratias! Deo gratias!“ Poprej je včasih tožil, tudi jokal — kdo sme to trpinu zameriti? — a v božjo voljo je bil vedno vdan, pogosto je klical Marijo na pomoč ter jo prosil polajšanja. Veliki petek dopoldne mu je g. kapelan K. bral molitve za umirajoče. Izdihljej: O Gospod stori z menoj, kakor hočeš, je šepetal za njim, to so bile zadnje njegove besede, ki so se mogle razumeti. Govornik je končal z besedami: Veliki petek je umrl naš Izveličar, Veliki petek ste Vi, blagi gospod, izdihljej svojo dušo. Verniki so poslušali v cerkvi pridigo o trpljenju in smrti Kristovi, Vi ste se borili s smrtjo. Naš Odrusenik je umiral med razbojniki, razbojnik je kriv Vaše smrti ali jo je vsaj pospešil. Zločincu, katerega bo sodil Bog, ste odpustili po izgledu Gospodovem. Velika noč je danes, Vstajanje Gospodovo. Na Velikonoč boste pokopani. Ali hočemo žalovati ob Vašem grobu? Ne, ampak privoščiti Vam nočemo večni pokoj, katerega ste si tako zaslužili.

Velikonoč je tudi za Vas dan rešenja, dan veselja. Blagor jim, kateri v Gospodu umrjo, ker njih dobra dela gredo z njimi!

Osmega dneva v torek po beli nedelji se* je vdeležilo dvamajst gospodov, med njimi g. kanonik Sušnik. Osmi dan se je obhajal ta teden tudi v Selcih in na Breznici, kot je že poročal „Slovenec“. Blag ostane njegov spomin. Naj se ga spominjajo zlasti duhovniki, katerim je kaj dobrega storil. R. I. P.

Turčija in katoličanstvo. Pisali smo že v „Slovenca“, kako naklonjen je sultan Abdul Hamid katoliški cerkvi. Zopet imamo javljati veselo novico v tej zadevi. V posebnem fermanu je zadnji čas dal katoliškemu nadškofu solunskemu preč. gosp. Mladenovu te-le pravice:

1. Imenuje ga za člana pokrajinskega zbora za Solun in Monastir, kateri pokrajini ste jako prostrani.

2. Škof ima pravico imenovati svojega zastopnika pri vseh okrajnih odborih.

3. Ima pravico zahtevati, da ga spremljajo zaprtije (turški žandarji).

4. Svojim profesorjem in učiteljem sme dajati pravico za pouk in v to ne potrebuje nobenega vladnega dovoljenja.

5. Ima sodbeno pravo; njegove razsodbe o oporokah, o zarokah in zakonu mora vlada točno izvršiti.

6. Nobeden njegovih duhovnikov se ne sme zapreti, če on ne dovoli. Če se mu dokaže, da je kaj hudega storil, odsedi kazni v škofijskem zaporu.

7. Škof ima pravico braniti svoje vernike v vseh, tudi v kazenskih zadevah. Njihovi potni listi, kupne pogodbe itd. nimajo veljave, če ne nosijo škofijskega pečata.

Milo se nam stori, ko beremo, kako muhamédovec — sin Pravičnega (Abdul Hamid) umeva cerkvene pravice. Bože naš, kako pa se dela v državah, koder so sami kristjani vladarji in vladani!

Udanostne izjave.

Udanostna izjava občine Vrh pri Črnomlju: Prespoštljivo podpisani odborniki občine Vrh pri Črnomlju naznanjamo Vaši prevzvišenosti svojo verno udanost in spoštovanje. Obsojamo in obžalujemo obrekljive in neosnovane napade slovenskih liberalcev na Vašo prečastno osebo, in zagotavljamo, da so sklepi in nazori prvega slovenskega katoliškega shoda tudi naši nazori in naši sklepi.

Vrh, dne 28. januarja 1893.

Ivan Žalec, županov namestnik; Ivan Kobe, Josip Simonič, Jurij Spehar, odborniki; Josip Kramarič, župnijski oskrbnik.

Udanostna izjava občine Suhor pri Metliki:

Suhorska fara, tako rekoč oseben dar enega ljubljanskih škofov, ima še zaradi tega usroka dovolj, da se v ljubezni in udanosti tesno oklepa ljubljanskih škofov. Toda kdor je bil tako srečen, da je videl Vašo prevzvišenost, ali da je z Vami občeval, kakor mi občani suhorske fare, ta se bode s toliko večjim veseljem pridružil izjavam raznoterih občin po širni slovenski deželi. — Zato tudi mi podpisani zastopniki suhorske občine obsojamo vse zlobne napade Vaših nasprotnikov, ker smo prepričani, da bi ne odpadli le samo od svojega škofa, ampak tudi od nepremeljive sv. vere, ko bi hoteli poslušati take ljudi. Kar nas torej Vi, prevzvišeni, učite, in kar oznanujete od Vas nam poslani dušni pastirji, kar se je pod Vašim pokroviteljstvom ukrenilo na prvem slovenskem katoliškem shodu, to je in bode tudi nam vodilo, naj potem liberalni svet počenja, kar hoče.

Obč. nski odbor v Suhoru pri Metliki, dne 19. februarja 1893.

Janez Kramarič, župan; Josip Klemenčič, Martin Gergič, Jan. Ambrožič, svetovalec; Josip Petrič, F. Tome, Jurij Kramarič, Jan. Težak, Marko Stepan, Jakob Gornik, Marko Stefanič, Fran. Benda, odborniki.

Udanostna izjava županstva na Gočah:

Z veseljem smo poslušali Vaše nauke v poslanem pastirskem listu t. i. prevzvišeni naš višji pastir! Užaljeni obsojamo zlobne napade, katere morate prenašati zlasti po prvem slovenskem katoliškem shodu. Naj Vam bode v tolažbo, da je število Vaših nasprotnikov v naši škofiji le nezatno. Kakor toliko drugih občin, izraža Vam tudi pod-

pisano županstvo popolno udanost in neomejeno zaupanje.

Županstvo na Gočah, dne 28. marca 1893. Leopold Žgur, župan; M. Vidrih, A. Stemberger, svetovalec; Jos. Ferjančič, Jan. Pregelj, G. Vidrih, Fran Vidrih, Jan. Kodre, Jurij Kračič, Jan. Ferjančič, Mih. Ferončič, odborniki.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 15. aprila.

(Naši romarji.) Iz Rima 11. aprila. Prišli smo srečno v torek ob 3/4 6 v Rim; trije so sicer zaostali po lastni in voditeljevi nepravilnosti, doplačali so nekoliko in prišli za nami. Skupno nas je le 225. Dotičnik, o katerem smo že poročali, je ostal v Pistoji ne v Fiesoli. Lahki obnašajo se do nas prav prijazno. Kjer smo ostali dalje časa, bila sta po dva karabinerja, ki sta pazila na red; nikjer ni videti niti najmanjše mrznje, temveč sama postrežljivost jih je. Italijane jaz sodim zdaj mileje, nego prej. Pač pa sem v Zagradu pred Gorico videl Lahona, ki je iskal povoda, da bi se sprl z nekim kmetom, ki se mu je nekoliko nasmejal, v Italiji je videti bolje, nego na Goriškem. Za red se je nekaj premale skrbelo. — G. Žitniku smo seveda največ, če ne rečem, vsega dolžni. Priskrbel je stanovanja in sicer v svojo škodo še preveč. Sedaj nam gre po sreči. Mnogo je prešlo, predno je bilo vse vrejeno. Duhovniki smo se hoteli pomešati med ljudstvo, a na zadnje smo vzeli dražja stanovanja, nekateri so se poizgubili po Rimu, kar so jih vozniki tudi v neprava stanovanja odpeljali, niso namreč vedeli povedati, kam gredo, dati je bilo na kolodvoru vse natančno določeno. Stanovanja so prav različna; dražja so po 8 lir na dan s hrano, po 1—2 liri na dan brez hrane. Danes ob osmi uri smo se zbrali na trgu sv. Petra, ogledali si cerkev sv. Petra, že sama ta cerkev je vredna poti v Rim; šli smo na kupolo; tudi žensk je mnogo splazalo v jabolko na kupoli. Potem smo šli k sv. Osofrij, Maria trans Tevere, sv. Bartholomeo, sv. Cecilia. Popoldne smo se zbrali v Animi. Oiskali smo Ara coeli, Mamertinsko ječo, foro Romano, Kolosej, cerkev sv. Klementa, tudi spodnjo, potem Loteransko cerkev in cerkev S. Croce Gierusalem. Za jutri smo sklenili da se popeljemo k sv. Pavlu zunaj mesta, k trem studencem, in v katakombe sv. Kalista, popoldne opravimo spoved, v petek imamo skupno sv. obhajilo in potem avdijenco pri sv. Očetu. Predstavljal nas bo mil. kn. škof dr. Napotnik ali pa gen. vik. dr. Jeglič. Največ duhovnov nas stanuje v privatni hiši. Imamo se izvrstno, plačamo 9 lir na dan za hrano in stanovanje. Prav dobro se počutimo v krasnem vremenu, samo naši žepi vedno hirsjo. Pa mislim, da se bodo že obdržali še nekaj časa. Za Neapel še nismo ničesar odločili. Večinoma hodimo skupaj, čutimo pa povsod, da nam manjka vodnikov.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Premeščeni so č. gg.: Feliks Zavodnik, kapiteljski vikar v Novem Mestu, gre za kapelana in kateheta k č. gg. Uršulinkam v Škofjo Loko; na njegovo mesto pride Josip Benkovič, do sedaj kapelan v Dobrničah. Josip Pristov, beneficijant in kapelan v Gôrjah, je imenovan za eksposita v Ribnem pri Bledu; Anton Znidaršič, farni upravitelj v Fari pri Kostelu, pa za farnega upravitelja v Osilnici.

(Umrli) je danes ob 11. uri čast. gospod Tit Schufflog, vpokojeni župnik zaderske nadškofije. Rojen je bil leta 1821 v Drobju pri Zagrebu. Naj v miru počiva! — 14. t. m. je umrl v Gorjah vpokojeni duhovnik čast. g. Primož Žemva, previden s sv. zakramenti za umirajoče. Pogreb bo v nedeljo ob 4. uri popoldne. Naj v miru počiva!

(Osebnosti.) Službi sta menjala gg. okrajna sodnika dr. Aleksander Globočnik in Alojzij Rothschedl. Prvi gre v Slovenji Gradec, drugi v Zelezno Kapljo.

(Začetek živinskega sejma v Ljubljani) V sredinem „Slovenca“ se je vrnila v poročilo „Iz seje mestnega zastopa“ pri točki „poročilo klavničnega ravnateljstva“ napaka. Iz poročevalčevega poročila dostavljamo in popravljamo to-le: „Sejm za goved, konje in prašiče se je po § 11. tržnega reda iz dne 4. maja 1884 dozdej pričel: v času od 1. maja do 30. sept. ob 8. uri zjutraj — v času od 1. oktobra do 30. aprila pa ob 9. uri zjutraj. Ker je pa ta ura za prodajalce in kupovalce prašičev prepozna bila, se je § 11. tržnega reda iz dne 4. maja 1884 v poslednji seji občinskega zastopa

premenil tako, da se bo odelej sejm za prašiče pričel ob 7. uri zjutraj — ne ob 9. uri, kakor smo poročali — skozi vse leto. Za goved in konje pa ostanejo ure nespremenjene.

(Papežev jubilej.) Iz Radeč: Pretekli ponedeljek — ta dan je bil namreč od višje šolske oblasti za to odločen — obhajala je šolska mladina pri nas papežev jubilej. Povodom te slavnosti udeležila se je pete sv. maše, med katero je bil kratak, slavnosti primeren govor. Po sv. maši pela se je zahvalna pesen, No, sicer je bilo to res vse post festum, pa to nič ne dá, kajti učenci in učenke naše šole so se s pobožnim srcem skoraj polnoštevilno udeležili cerkvenih pobožnostij, ki so se opravljale po knezoškofijskem ukazu one 3 dneve pred slavnostnim 19. febr. t. l. Morda bo šolski mladeži papežev jubilej še bolj trdno ostal v spominu, ker ga je dvakrat praznovala.

(O izkopinah na Gori pri Šmariju.) koje razkriva g. Jernej Pečnik, poročal je v zadnji seji „Osrednje komisije v ohranjenje starinskih spomenikov“ obširneje g. prof. S. Rutar, istotako o onih na Gori pri Sv. Magdaleni, koje je izkopal gospod Črnologar. Minoli teden, bajč 5. aprila, dobil je na Gori pri Šmariju g. Pečnik dve lepi, oti bronasti zapestnici in dve bolj slabi, oti nanožnici, pa nekoliko koral. Dne 6. aprila dobili so ondi pet metrov globoko pokopano žensko. Ležala je v grobu, ki je bil pokrit z velikim kamenjem. Konec njenih nog so bile razsute črepinje; poleg nje se je pa nabralo veliko zlate pene, pomešane s prstjo. Krasile so jo tudi debele in drobne jantarjave koralice in dve bronasti zapestnici. Tik nje počival je štiri metre globoko otrok. Kar je nosil v življenju, to so mu tudi priložili v grob, in sicer: okrašeno nanožnico in zapestnico, navratni obroček in dve mali ljubki bronasti fibuli, na katerih lovi maček ptička. Razkopavanje se zdaj marljivo nadaljuje, ker je vreme ugodno, in nadejati se je, da se bode še marsikaka zanimiva starinska stvar spravila na dan. Izkopali so doslej v teh krajih že toli zanimive vsebine, da bi bile lahko za-se — mali muzej!

(Številke goverel) Na Koroškem obiskuje 84 dvojezičnih (nemško-slovenskih, utrakvističnih) šol 12.049 otrok, med njimi 10.188 Slovencev. V 49 teh šol o slovenščini ni duha ne sluha, v 30 šolah udeležuje se slovenskega pouka samo 1839 otrok. V teh šolah deluje 94 učiteljev, ki so slovensčine (koroškega narečja) deloma zmožni, drugih 46 učiteljev ne razume besedice slovenski. V 24 nemških šolah, katere obiskuje vkupe 4427 otrok je 3111 Slovencev, ki se pa poučujejo le v nemškem jeziku po 36 učiteljih, ki ne razumejo nič slovenski in po 26 učiteljih, ki znajo nekoliko slovenski. — Sapienti sat!

(Novi denar.) S 1. aprilom so že jeli dajati nove beliče in dvo-beliče. Starih četrakov ne bodo več izdajali. S 1. majem dobimo že nove desetice in dvajsetice pa krone; počasi bodo ustavili stare dvajsetice, dvogoldinarske tolarje in dosedanje novce 1/4 gl. Kdaj bode star denar izgubil svojo veljavo, se še ne ve.

(Javna tehtnica v Radečah.) Iz Radeč: Pred nedavnim imeli so naši tržani sejo, pri kateri se je mej drugim razgovarjalo o napravi javne tehtnice za vozove in sploh večje stvari. Odobrujemo to misel, ker je že večkrat pokazala potreba po taki tehtnici in ker bi trg s tako tehtnico vsekako tudi nekaj pridobil. Odločno pa moramo zavreči nasvet, katerega je pri tej seji stavil neki „razsvitljenec“, ki je — mimogredé omenimo — tudi v narodnem oziru naš nasprotnik, da bi se namreč neko znamenje Matere Božje odstranilo in potem na onem mestu napravila tehtnica. Ne glede na to, da bi se s tem žalilo nabožno čustvo ljudstva, če bi se splošno priljubljeno znamenje odstranilo, ni tam tudi nikakor pripraven prostor za napravo tehtnice. Vsled tega pa tržani omenjenega publega nasveta niso sprejeli, ampak namenili so drug prostor za tehtnico, če se sploh napravi.

(Hrvatski bogoslovci) so se združili v to, da izdajo sv. očetu v čast zbornik — almanah. Sodelovali bodo djakovski, senjski, travniški, zaderski, zagrebški in pečuski frančiškani. Knjiga bo nekako 20 pol obsežna. Urejeval jo bo „zbor duhovne mladeži“ v Zagrebu. Cena jej bo 1 gl. Kedor se želi naročiti, javi to v Zagreb.

(Ogenj.) Gosp. J. Mallnerju z Bleda je dué 9. t. m. ob 2. uri popoldne v novo zasajenem gozdu v dveh urah zgorelo do 1000 mladitv mecesnov in smrek. Škode je do 200 gl. — Dué 10. t. m. se

je vnelo blizu Litije v gozdu Marije Koblar. Za tri ure se je razširil ogenj v površju štirih hektarov. Gasilec šmartinski in litijski so pogasili ogenj. Gozd je bil slabo poraščen; škode je tudi nekako 200 gl. — Dué 7. t. m. je pogorel Fr. Skulju v Zagi pri Vel. Lašičah skedenj in kozolec. Škode je krog 900 goldinarjev. Pravijo, da je nekdo nalašč zažgal.

(Most čez Savo) Poroča se nam 13. t. m.: Vendar enkrat so se radeški tržani predramili in začeli resno delati na to, da se zgradi toliko zaželeni in potrebni most. Pridno sklicujejo seje, pri katerih potrebno ukrepajo, da se čim preje vresniči opravičena javna želja po mostu. Pohvalno nam je v tem oziru omenjati nekakega mostnega odbora, kateri je storil že več za zgradbo mostu prav koristnih in potrebnih korakov. Da bi bili Radečani pred dobrima 2 desetletjima tako uvideli potreba mostu, kakor jo sedaj uvidijo, in da bi bili podpirali rajkega tukajšnjega zdravnika Kučero, kateri se je resno lotil stvari in tudi marsikaj dosegel, ne pa na cedilu pustili, bi bil most gotovo že zdavnaj gotov. Tako ga pa še zdaj ni, pa da bi ga vsaj v kratkem dobili! Kako da je potreben, vé vsakdo, kdor se mora večkrat po brodu čez Savo voziti. Kedar po zimi Sava ob krajih nekoliko bolj zamrzne ali kedar začno večje ledene plošče po njej plavati, takrat se z brodom sploh nič ne vozi in mi smo potem po več dnij zapored skoraj popolnoma ločeni od javnega prometa. Tudi pošta mora v takih slučajih v par ur oddaljeno Sevnico voziti, da poštni promet popolnoma ne preneha. Kedar je pa Sava zelo majhna, v suhi zimi in po leti, ali kedar je hud veter, takrat se z brodom sicer vozi sem ter tja, a to gre tako počasi, da bi človek v tem času, kolikor ga mu voznja vzame, že prišel na postajo, če bi količkaj stopil. Gotovo to ni nikakor prijetno tako po cel četrt ure na brodu stati in čakati, zlasti če se človeku še mudi in ga vrh tega po zimi oster veter, po leti pa huda vročina nadleguje. Jasno je toraj, kako potreben je most. Vse omenjene nepriličnosti bi takoj jenjale, ko bi bil most zgrajen.

(Deželnega zakonika za Kranjsko.) list 8., izšel je danes in se razpošlja. Istu obseza pod številko 13. naredbo ministerstva za uk in bogočastje, ki omejuje okoliš židovske verske občine v Gradu in odkazuje po vojvodinah Štajerski, Koroški in Kranjski bivaajoče žide v to versko občino.

(Umrli) je danes ob 4. uri zjutraj je umrl g. Jan. Bertolo, znani mestni stražni nadzornik, previden s sv. zakramenti, star 52 let. Naj v miru počiva!

(Slovensko planinsko društvo) je te dni dovršilo zaznamenovanje potov na Kum, najvišjo goro na Dolenjskem, od koder je velikanski razgled na dolensko stran in proti beli Ljubljani. Zaznamenovani so trije poti, in sicer: 1. od postaje Zagorje čez Završe, 2. od postaje Trbovlje čez Dobovec in 3. od postaje Hrastnik čez Matico. Znamenja so rdeča.

(Nova cesta.) Iz Graba v Bosni do bosenske meje se bo letos začela delati nova, 4 metre široka cesta proti dalmatinski meji. Združena bosta Grab in Gruda, kar so si Dalmatinci že zdavnaj srčno želeli.

(Z Opatije) se nam poroča, da je do včeraj tja v tej sezoni dospelo 4260 kopeliščarjev. Največ oseb je iz Ogerske, v večini so pa mej vsemi židje!

Društva.

(Kranjsko primorsko gozdarsko društvo) je imelo v četrtek, dué 13. aprila, prvo letošnje sejo. Predsedoval je društveni predsednik dvorni svetnik Salzer (Salzer). Dogovorili so se, kako naj napravijo izlet v Opatijo. Popoldne so se pa posvetovali, kako bi praznovali 29. junija t. l. stoletnico rojstva znamenitega Čeha Jos. Resela, ki počiva na ljubljanskem pokopališču. Pri tem posvetovanju je bil tudi gosp. župan Grasselli, stavbeni svetnik Svitil in merjevec Hrasky.

(Gasilno društvo) se snuje v Jesenicah na Gorenjskem. Pravila so že predložili deželni vladi, da jih potrdi.

(Društvo „Rudečega križa“) Ker k občnemu zboru deželnega pomočnega društva „Rudečega križa“ ni prišlo zadostno število članov, bodé nov občni zbor tega društva v ponedeljek, dué 17. t. m., ob 5. uri popoldne v mestni dvorani z že objavljenim dnevnim redom.

(Pevsko društvo) se je ustanovilo v Braslovčah. Dué 9. t. m. so volili odbor; za predsednika je voljen gosp. Fr. Šporn, posestnik v Braslovčah.

Telegrami.

Rim, 14. aprila. Danes sprejeti slovenski romarji pri sv. očetu. Navdušenje splošno; zdravi vsi.

Praga, 15. aprila. Predloga o osnovi okrožnega sodišča v Slanem izročila se je na predlog princa Ferdinanda Lobkoveca odseku za občinske in okrajne stvari. Mladočeli so se vzdržali glasovanja. Za predlog so glasovali veleposestniki, nemški liberalci, od Staročehov Rieger, Zeithammer, Matuš in Tomek.

Budimpešta, 15. aprila. V zbornici poslancev je interpeloval Polonyi zaradi dogodkov v Srbiji.

Budimpešta, 14. aprila. V Vezprimu pogorelo je večeraj 141 hiš. Dve osebi sta zgoreli. Škode je pol milijona. 1000 oseb je brez strehe.

Beligrad, 14. aprila. Kralj se je peljal po mestu in povsod so ga pozdravljali z živioklici. Skupščina se je razpustila in razpisale nove volitve na 15. (27.) maja. Zvečer so dijaki in društva z zastavami priredili veliko ovacijo kralju in novim ministrom.

Beligrad, 14. aprila. Iz dežele prihajajo vedno udanostne brzojavke. Vlada hoče z odločnostjo preprečiti vse izgrede liberalcev.

Beligrad, 14. aprila. K obedu povabljeni ministri in regenta so še le po obedu izvedeli, da so vjetniki divizijskega poveljnika. Le obotavljajoč sta podpisala Ristić in Belimarković pismo, ki se jima je predložilo vpričo vojaškega poveljnika. Nato so regenta in ministre obdržali v zaporu v novi palači in njih hiše je zasela vojaščina.

Beligrad, 14. aprila. Kralj je prišel večeraj po noči v spremstvu novoimenovanega divizijskega poveljnika in vojaškega guvernerja, belgrajskega polkovnika Koke Milanovića in je nagovoril vojake. Častniki pozdravili so kralja z „živio“-klici.

Dunaj, 15. aprila. „Politische Correspondenz“ poroča se iz Belegagrada, da je večeraj Dukić diplomatičnim in časnikarskim obiskovalcem zagotavljal, da se je poslednji prevrat izvršil brez vsacega vnanjega vpliva, temveč je le posledica notranjega položaja. Nova vlada si bode prizadevala, ohraniti korektno mejnarodne odnose in ne bode nobenemu dajala povoda kakim opravičenim pritožbam.

Peterburg, 15. aprila. Davčni nadzorniki poročajo, da žita povsod lepo kažejo.

Mons, 15. aprila. V Wasmuelu napalo je več štrajkovcev fajenčinsko tovarno in so jo skušali zažgati.

Bruselj, 15. aprila. Pred Maison peuple bili so neredi; žandarji in policisti rabili so orožje, več je ranjenih, mej njimi 9 hudo. Večeraj zvečer so se izgredi ponavljali. Izgredniki so tudi nekoliko streljali. Po noči se je napravil mir.

Porto-Alegre (v Braziliji), 14. aprila. Nemški in italijanski naselniki so se pridružili vstajnikom.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu				
7. u. jut.	738.4	3.0	zm. vzh.	del. jasno		
14. u. pop.	738.6	8.6				0.50
9. u. zveč.	742.1	2.6	sl. vzh.	jasno		

Srednja temperatura 4.7° za 4.4 pod normalom

MATIJA HORVAT,

čevljarški mojster,

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,

priloga se prečast. duhovščini in sl. občinstvu v obilja naročanja raznovrstnega

Obuvala

katera izvršuje cenó, poštno, iz zanesljivo trpežnega blaga in po zahtevi od najfinješe do najprostejše oblike.

85 12-3

211 1

Globoke bolesi potri, naznanjajo podpisanci vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno novice o smrti njih presrečno ljubljenega soproga, brata, svaka in pastorka, gospoda

Ivana Bertola,

mestnega stražnega nadzornika,

kateri je v soboto dné 15. aprila ob 4. uri zjutraj po dolgi, težki bolezni, prejemši svete zakramente za umirajoče v 52. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Posvetni ostanki pokojnikovi se prepeljejo v nedeljo dné 16. aprila ob 6 uri popoldne iz hiše žalosti na Glavnem trgu št. 24 na pokopališče k sv. Krištofu, kjer se položé v lastno rakev.

Svete zadušne maše bodo v stolni cerkvi svetega Nikolaja.

V Ljubljani, dné 15. aprila 1893.

Ivana Bertola, soproga. — Alojzij Bertola, železniški uradnik, brat. — Marija Bertola, sestra. — Terezija Bertola, maeha. — Terezija Bertola, svakinja.

Mesto vsakega družega posebnega naznanila.

Pri nizki ceni. **Ign. Žargi** Pri nizki ceni.

v Ljubljani sv. Petra cesta 4

priloga slavnemu občinstvu bogato svojo zalogo najraznovrstnejšega

drobnega (kramarskega) blaga, potrebščin za šivilje in krojače, najboljšega perila, pletenine, posamenterije in modnega blaga.

Velika izbira najraznovrstnejših krasnih

šopkov in vencev

vse po najnižji tovarniški ceni.

Zaloga mehkih in trdih klobukov

od 70 kr. do 3 glđ. 20 kr. najfinješi.

Novost! Novost!

Podpisani usojam si slavnemu občinstvu, posebno pa preč. duhovščini uljudno naznanjati, da imam v zalogi

čisto nove vrste žepne ure

katero imajo na zapiralu lično vrezane podobe Marijinega Oznanenja, Vnebovzetja, Jezusa na Oljski gori in Jezusovo Vstajenje kar dosedaj ni bilo nikjer tako lepo izvršeno dobiti.

V zalogi ima tudi zlate kronometre in četrt-repetirke, sploh vsakovrstne zlate in srebrne žepne ure.

Popravila izvršuje dobro, vnanja naročila točno.

Jos. Černe,
urar

(8-2) 196 v Ljubljani, sv. Petra cesta 2.

Katoliška Tiskarna

priloga raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Premovana

z častno diplomó in zlato svetinjo na higijeničnih razstavah v Londonu in Parizu, z zlato svetinjo v Bruselju in Tunisu.

Zelodčna tinktura

(1) lekarničarja 50-17

PICCOLI-ja

v Ljubljani, krepi in ohrani želodec zdrav, pospešuje prebavljanje in čiščenje.

Izdelaevalec jo razpošilja v škatlicah po 12 in več steklenic proti povzetju zneska. Cena steklenici 10 kr.

F. KREČ,

krojač

v Ljubljani, Židovska steza 8

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje raznovrstne

duhovniške obleke

slavnemu občinstvu pa v izvršitev naročil na

obleko za gospode in dečke

po najnovšem ali poljubnem kroju, zagotavljajoč trpežno delo, nizke cene in točno postrežbo. 183 (3-3)

Vnanja naročila izvršuje točno in natančno po želji.

Solnčnike

le najboljše kakovosti

priloga

v veliki izberi in po nizkih cenah

L. Mikusch,

tovarna solnčnikov in dežnikov

v Ljubljani, 179 19-7

Mestni trg števil. 15.

Teodor Slabanja,

srebrar v Gorici (Görz),
ulica Morelli št. 17,

se priporoča prečast. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v najnovjših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in polatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavlili.

Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne prosto. 3 36-11

Zahvala.

Dné 26. marca 1893 vničil je požar poslopja podpisanih posestnikov na Vrhu pri Ložu. Vsi bili smo proti požaru zavarovani pri o. kr. priv. zavarovalnici

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

To društvo je škodo jako kulantno cenilo in nam danes odškodnino izplačalo po glavnem zastopu v Ljubljani.

Čutimo se prijetno obvezani za to solidno in kulantno postopanje izreči imenovani zavarovalnici zahvalo, ter jo občinstvu toplo priporočamo v zavarovanje.

Vrh, dné 9. aprila 1893.

Andrej Mlakar, Anton Bovec, Anton Ausec, Mihael Mlakar, Franc Antončič, Franc Antončič.

212 1

Cerkvenik in organist

takoj dobi službo 207 2-2

v Št. Lambertu, pošta Zagorje za Savo.

Na Najvišje povelje Nj. c. in kr. apostolskega veličastva. Bogato oskrbljena po c. kr. ravnateljstvu loterijskih dohodkov zajamčena

XVI. državna loterija

za skupnovojaske dobrodelne namene.

3135 dobitkov v skupnem znesku 170.000 glđ. in sicer: 1 glavni dobitek s 60.000 glđ. z dvema preddobitkoma in dvema podobitkoma a 500 glđ., 1 glavni dobitek s 30.000 glđ., z 1 preddobitkom in 1 podobitkom po 250 glđ., 2 dobitka po 10.000 glđ., 10 dobitkov po 1000 glđ., 15 dobitkov po 500 glđ., 100 dobitkov po 100 glđ., naposled serijski dobitki v skupnem znesku 30.000 glđ. — Žrebanje se bo vršilo nepreklicno dne 22. junija 1893. — Srečka stane 2 glđ. avstr. velj.

Podrobnejša določila ima igralni načrt, ki se dobiva brezplačno s srečkami pri oddelku za državne loterije Dunaj, L. Riemergasse 7, II. Stock, im Jakobshofe, kakor tudi po mnogih prodajalnicah. — Srečke se pošiljajo poštne proste.

Na Dunaju, v marcu 1893. 47 6-2

C. kr. ravnateljstvo loterijskih dohodkov, oddelek državne loterije.

Prodajalnica cvetic,

Slonove ulice št. 46,

priporoča po najnižji ceni prečastiti duhovščini in slav. občinstvu **bogato izbero**

šopkov in vencev

za razne cerkvene potrebe, kakor tudi

nagrobne vence.

Popravljajo se tudi poškodovani šopki po najnižji ceni. 148 6-6

Zdravila za živino.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje, rogato živino, ovce in prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim uspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti, slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka.

Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr. 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 glđ.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolén, otrpenju v voku, v križu, otekanju nog, mehurjih na nogah itd. Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 glđ., 5 steklenic samo 4 glđ.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 1

lekarni Trnkoczi-ja

v Ljubljani zraven rotovža in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Zaspavanje izključeno!

Cena glđ. 1.85 s kodrom 3 glđ. s cifernico svetečo se

po noči, 40 kr. več. — 6 komadov unijskih budil poštine prosto na vsako pošto postajo glđ. 10.50.

Novost! 4oglatá kasetna oblika, nikelno okrovje pozlačeno, bogato cizelovano, skoro 28 cm. visoko, ura budilnica z bitjem 1/2 in 1/2 ure, sena glđ. 7.—, brez bitja glđ. 5.—. — **Ku-kučna ura**, bitje 1/2 in 1/2 ure, 50 cm. dolgoti, izrezljana omarica, koščeno kazalo in številke, cena 7 glđ. Kukovica, prepelica in repetiranje, dolgoti skoro 1 m., bogato zrezljano glđ. 18.50. **Kovinska trpežna remontoir ura za gospode** odkrita, masivno novosbrno okrovje 4 glđ., z dvojm okrovom 6 glđ. **Zakonski prstani**, 14karatni, po 4 glđ., močni 5 glđ. komad. 43 10-8

EMIL MAYER, Dunaj, I., Schottenring 33.

Tovarniški ceniki zastoj. 1

Vse proti dveletnemu jamstvu.

XXXXX solidno blago XXXXX

Janeza Dogan-a mizarški obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 15 (v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

razno vrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 glđ. do 40 glđ., madrace na peresih 10 glđ., dratene madrace 8 glđ. 50 kr., pulte za masne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franko. 36 (30-8)

XXXXX Najnižje cen XXXXX

Vsi stroji za kmetijstvo vinarstvo in moštarstvo!

Mlatilnice, vitje, trisoure, čistilne mlinske za žito, rezalnice za krmo, Avtomatični aparati proti peronosperii, tlačilnice za vino, tlačilnice za sadje, mlinske za sadje, predmete za kleti, sesalnice za vse namene, kakor v obče: vse stroje za kmetijstvo, vinarstvo in moštarstvo razpoljha v najnovejših, najboljših konstrukcijah

IG. HELLER, DUNAJ

2/2 Praterstrasse Nr. 78.

Bogate ilustrirani katalogi v nemškem in slovenskem jeziku nastojajo in pošiljajo prosto. Najkulantnejši pogoji. — Jamstvo. — Stroji se daje na poskušnjo. Cene so se znova znižale! Pretopovalcem zastonj popust!

176 15-1

Velika zaloga vina.

Dominik Trojanšek,

veliki posestnik,

v Gorici, Via Municipio št. 8,

priporoča se posebno čast. duhovščini in drugim gospodom, ki želé imeti v resnici **zanesljivo** 183 16-7

dobro vino

belo in črno. Vsem naročiteljem vina zagotavljam najnižje cene in najboljše blago. Imam izvrstno „rebulo“ iz goriske okolice posebno dobro istrijsko „teran“ in posebno izvrstno „foško“ v steklenicah iz l. 1889.

Pokušnja pošilja se prosto.

Naturni istrijski črni teran.

Cerkvene ure,

potem ure za samostane, šole, tovarne, javna poslopja izdeluje izvrstno dobro, strokovnjaški sestavljene in narejene vsled razdelitve dela mnogo bolje in ceneje, kakor drugi konkurentje in z ugodnimi plačilnimi pogoji za župnijske urade in občine

tovarna za cerkvene ure s parno vršo 156 20-9

FR. MORAVUS v Brnu na Moravskem.

Proračuni cen zastoj in franko.

Premovano s prvimi darili v Londonu, Bruselju, Palermu, Kromerizu, Lincu, Boškoviču itd.

Francovo nabrežje v Ljubljani.

Josip Rebek

Francovo nabrežje v Ljubljani.

kjučarski mojster 182 6-2

priporoča se za stavbeno dōbo prečastiti duhovščini, cenj. podjetnikom in slav. občinstvu v izvršitev

ključarskih naročil potrebnih pri zgradbah župnišč, cerkvâ, šolskih in drugih poslopij ta.

v mestih in na deželi z zagotovilom najboljšo in najcenejše postrežbe — V zalogi ima trpežno izdelana šteditna ognjišča različne velikosti in njih posamne dele, kakor tudi ključe od aluminija, kateri so trikrat lažji od železnih a ravno tako trpežni — Napeljuje hišne telegrafe in strelovode, za katere ima tudi posamne dele v zalogi.

Francovo nabrežje v Ljubljani.

Proračune za večja in manjša dela pošlje na željo.

Francovo nabrežje v Ljubljani.

Št. 68.

Razglas.

187 3-3

Pri mestni hranilnici ljubljanski izpraznjena je

služba tajnika

z letno plačo 1500 goldinarjev.

Za to službinsko mesto je treba dokazati znanje slovenskega in nemškega jezika v govoru in pismu, potem znanje trgovinskega knjigovodstva, vsega hranilničnega posla, dalje zemljeknjižnega zakona in vseh s tem v zvezi stječih zakonitih predpisov.

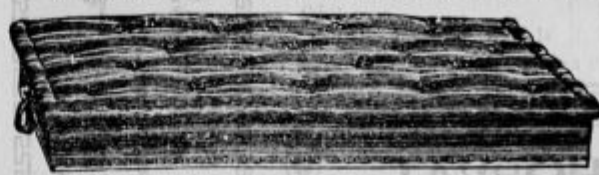
Prošnje z dokazili o predpisani usposobljenosti, o starosti in o dosedanjem službovanji vložiti ie

do dné 30. aprila letos

pri podpisnem magistratu.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dné 30. marca 1893

10

goldinarjev

stane pri meni eden modroc na peresih (Federmatratze). Ti modroci so solidno iz najboljšo tvarine narejeni, imajo po 30 dobro vezanih, močnih peres iz najboljšega bakrenega drata, so s finim afrikom tapetirani in močnim platnenim ovilhom preoblčeni ter pri najtežji rabi do 15 let nobenih poprav ne zahtevajo. Pri naročilih z dežele naznani naj vselej natančna mera postelje v notranji luči. Ako se torej dobi za 10 glđ. dober tapetiran modroc na peresih, je pač ne-umestno kupovati malo vredne nadomestke (kakor žičaste žimnice, slavnice itd.), kateri pravemu namenu, imeti dobro posteljo, ne ustrezajo.

ANTON OBREZA, tapecirar v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Ta domača, narodna tverka bodi prečast. duhovščini in slav. nemu občinstvu najboljše priporočena za nakupovanje žimnic, garnitur, divanov, stolov, preprog, zagrnjal in vsega v tapetiško obrt spadajočega dela

Ceniki s podobami zastoj in franko. — Hitra in poštna postrežba, nizke cene. 536 50-23

DR. ROMAN JACOBI,

zobni zdravnik v Ljubljani, Stari trg št. 4,

ustavlja po najnovejši in najboljši metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in trga zobe v narkozi (umetno spanje) brez bolečin. Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ordinira od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. — Ob praznikih od 9. do 11. ure dopoldne. — Ob petkih za siromake od 9. do 10. ure dopoldne.

86 (6)

Sarg-ovo zdravstveno oblastveno preskušeno
zobno čistilno sredstvo

KALODONT.

Dobiva se v lekarnah in parfumerijah itd. kos po 35 kr. (539) 22-12

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8
(poleg Alojzjevišča)

se priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim predstojništvom in cerkvenim dobrotnikom v najnatančnejše in točno izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine
po uzoreh ali lastnem načrtu.

ISK izvršeno blago pošlje dobro, varno zavito poštne prosto. 29 52-14

V mali dvorani „Tonhalle“.

V soboto, dne 15. aprila, dopoldne ob 10. uri

otvorjenje razstave

206 12-3

velike astronomične ure.

Pojasnujoča predavanja o tem velezanimivem umotvoru bodo natančno ob nastopnem času:

Dopoldne od 10. do 11. ure. Popoldne ob 3., 4., 5. in 6. uri.

Vstopnina: I. prostor 30 kr., II. prostor 20 kr.

Otroci in vojaki od narednika nižje plačajo polovico.

Aleksander Götzl

podobar in pozlatar

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

triporoča se prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom za napravo in popravo

altarjev prižnic, tabernakeljnov

in drugih v to stroko spadajočih cerkvenih del, s točno in pošteno postrežbo po najnižjih cenah.

V zalogi imam vsakovrstna razpela, kakor: za misijon, procesije in šole.

Za vsako delo se jamči. 190 10-2

Otročji vozički

jako fini, močni in lepi dobivajo se pri meni skozi leto in dan in sicer v vseh barvah, kakor rdeče, modro, sivo in olivno, po gl. 5-50, 6-—, 7-—, 8-—, 9-—, 10-— in višje po vsaki ceni do 20 gl.

Anton Obreza,
tapecirar,

v Ljubljani, Šelenburgove ulice 4.

Najenejši kraj za nakupovanje otročjih vozičkov. 537 50-23

V letu 1838. v Trstu osnovana

e. k. privileg.

zavarovalna družba

RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ,

katere

generalnega zastopa pisarne

na Dunaju 174 12-10

v družbini hiši, mesto, Weihburggasse št. 4,

in katere v vseh deželnih glavnih mestih in znamenitejših krajih

avstro-ogerske države

zastopajo generalni, glavni in okrajni zastopi,

zavaruje po najnižjih cenah proti

požaru poškodbam pri prevaževanju in po toči, dalje človeško življenje v raznih kombinacijah in proti zgubam pri najemnini vsled požara ali razpoka.

Glavni zastopnik v Ljubljani: IVAN PERDAN.

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

katere ima v največji izbiri v zalogi

France Čuden,

preje GEBÄ,

urar v Ljubljani,

Slonove ulice št. 11.

Po najnižji ceni dobé se tudi najraznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stojalom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga prstanov, uhanov, veriž, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni. 185 3

Popravila izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franko na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Knjižico diči slika Leona XIII., obsega 110 str. in proslavlja letošnji jubilej sv. Očeta ter 300letni spomin zmago pri Sisku v otroki igri, ki se lahko predstavlja brez posebnih priprav. Zaradi lične oblike, mikavne, večidel pripovedovalne vsebine je zelo pripravno spominsko darilo, kakor tudi primerno darilo za pirube, za birmo, ob godovih, koncem šolskega leta in ob podobnih prilikah.

POMLADNI GLASI

posvečeni

SLOVENSKI MLADINI.

III. zvezek.

Uredil

ALOJZIJ STROJ.

Založili sotrudniki.
Tiskala Katoliška Tiskarna v Ljubljani.
1893.

Prodaje se v Katoliški Bukvarni mehko vezan izvod po 20 kr., lično vezan po 30 kr., po pošti 5 kr. več.

Pismena naročila sprejema tudi Alojzij Stroj, v ljubljanskem semenišču.

II. zvezka je še nekoliko izvodov ravno tam in po isti ceni na prodaj.

→ Lepa mladinska knjižica! ←

Gospodarji in kmetovalci!

Pomlad, čas za nakupovanje različne železnine in poljskega orodja in čas za zidanje je došel. Pri nakupovanju vseh teh reši je pa paziti, da se kupi dobro blago po nizki ceni, ali pa po eni in isti ceni boljše blago.

Potrudil sem se nakupiti najboljše blago po najnižji ceni, zato sem v stanu je dajati tudi po najnižji ceni. Posebno se bodem trudil v tem smislu postreči z najboljšim in najenejšim orodjem, železjem za zidanje, okovami za okna in vrata in s cementom.

V zalogi imam vedno najboljše roman- in portland-cement, stare železniške šine za oboke, preskrbim pa tudi po najnižji ceni traverze itd. Nadalje imam v zalogi raznovrstne priproste in najfinejše okove za okna in vrata, okove za vozove, vezi, ter šine, trde kot jeklo itd.

Za strehe kriti imam bogato zalogo cinkaste in pocinkane ploščene ter strešnega papirja. — V zalogi imam

vsakovrstno orodje za mizarje

lepo in bogato pozlačene nagrobne križe,

posebno pa opozarjam na svojo veliko zalogo mnogovrstnih

štedilnih ognjišč

njih posameznih delov;

Barthelov izvorni karbolinej.

Vnanja naročila se točno in vestno izvrše.

Za obilno nakupovanje in naročevanje se priporoča 210 2

Andrej Druškovič,

govec z železnino v Ljubljani, Mestni trg 9/10.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52-16

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu uživanju namočane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odrecemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa še zdravjšo in redilnejšo kavo. — **Neprekosljiva** kot dodatek navadni kavi. — **Ponaredeb** se skrbno izogibaj. — 1/2 kilo 25 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Cerkvena oprava, priprosta in fina, izvršena v vseh slogih, dobi in naroča se pri **Leop. Tratniku** v Ljubljani, sv. Petra cesta 27. 267 52-52

Najboljša, pristna

laška vina

razne kakovosti

ima v zalogi in razpošilja v poljubni množini in le v originalnih sodih 205 4-1

Eduardo Battistella,
speditur v Vidnu (Udine).

Na željo pošlje tudi vina za poskušnjo.

J. N. POTOČNIK,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Kongresni trg št. 17
(Uršulinsko poslopje),

se priporoča prečast. duhovščini v naročila vsakovrstne

duhovniške obleke

iz najboljšega trpežnega blaga, katero ima v veliki izbi v zalogi. Obljubuje točno postrzbo, vestno delo po nizki ceni. 188 8-5

Papirne smodčnike z elastičnimi tuli najskrbnejše izdelane, v največji izbi, po najnižjih cenah priporoča papirna trgovina **Eduarda Boschau-a** na Dunaju, I., Hohenstaufengasse 2. (4. 13-11)

Podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

prilaga lekarničar **Julij Herbabny** na Dunaju.

Ta že 22 let z največjim uspehom rabljeni, od mnogih zdravnikov najbolje priznani in priporočani **prsi sirup raztaplja sluz, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi.** Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za **narejanje krvi, raztopljive fosforno-apnene soli**, ki so v njem, pa posebno pri **slabotnih otrocih** pospešujejo **narejanje kostij.** Cena steklenice Herbabnyjevega apneno-železnega sirupa je 1 gld. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polovičnih steklenic ni)

Svarilo! Svarimo pred ponaredbami, ki se pojavlja pod enakimi ali podobnimi imeni, a so vendar posvoji sestavi in svojem učinku popolnoma različne od naš ga originalnega 22 let obstoječega **podfosfornasto kislega apneno-železnega sirupa.** Zahteva naj

se torej vselej **izrečno Herbabnyjev apneno-železni sirup.** Pazi naj se tudi na to, da je zraven stoječa **oblastveno protokollirana varstvena znamka na vsaki steklenici** in prosimo, ne dajte se zapeljati niti z nižjo ceno, niti z družimi pretvezami, da bi kupili kake ponaredebe! 473 20-18 85 6-8

Osrrednja razpošiljalnica za provinco: na Dunaju, **lekarna „zur Barmherzigkeit“ JULIJA HERBANY-ja, Neubau Kaiserstrasse 75.** Prodajajo ga gospodje lekarničarji: v Ljubljani J. Svoboda, Gab. Piccoli, Ubald pl. Trnkóczy, W. Mayr; dalje ga prodajajo v Celju: J. Kupferschmid, Baumbachovi dediči; na Reki: J. Gmeiner, G. Prodám, A. Schindler, Ant. Mizzam, lekarničar, F. Prodám, M. Mizzam, drog.; v Brezjah: A. Ruppert; na Sovodjem (Gmünd): E. Müller; v Celóveu: W. Thurnwald, P. Birnbacher, J. Kömmerer, A. Egger; v Novem mestu: A. pl. Sladovícz; v Št. Vidu: A. Reichel; na Trbižu: A. Siegl; v Trstu: E. Zanetti, A. Suttina, B. Biasoletto, J. Seravallo, E. v. Leutenburg, P. Prendini, M. Ravasini; v Beljaku: F. Scholz, dr. E. Kumpf; v Črnomlju: J. Blažek; v Velikoveu: J. Jobst; v Wolfbergu: J. Huth.

šopkov

Podpisana priporoča visokocastiti duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato izbero

šopkov in vencev

za razne cerkvene potrebe, n. pr. o Šmarnicah, o sv. Rešnjem Telesu, za bandera, pri novih mašah itd. v vseh velikostih od najpriprostejše do najfinejše vrste.

Dalje priporoča svojo veliko zalogo 140 8-6

v vseh širjavah čipk (mrež) za cerkvene potrebe po najnižjih cenah.

Z vsem spoštovanjem

Marija Podkrajšek.

za cerkvene potrebe.

Dunajka borza.

Dne 15. aprila.		é 14. aprila.		4% srečke dunajske parobrodne družbe . . . 141 gld. — sr.	
Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 50 kr.	Ogerska zlata renta	115 gld. 90 kr.	Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	20 —
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 — 15	Ogerska kronina rem. %, 200 kron	95 — 50	Rudolfove srečke, 10 gld.	24 —
Zlata renta 4%, davka prosta	117 — 35	4% državne srečke 154. 250 gld.	148 —	Salmove srečke, 40 gld.	69 — 25
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	96 — 90	5% državne srečke 160. 100 gld.	167 —	Windischgrätzove srečke, 20 gld.	74 —
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	984 —	Državne srečke l. 18 100 gld.	193 — 25	Ljubljanske srečke	22 — 50
Kreditne akcije, 160 gld.	337 —	Zastavna pisma avstr. zem. kred. banke 4%	98 — 80	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 — 50
London, 10 funtov strl.	123 — 50	Zastavna pisma	100 —	Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2950	—
Napoleonodor (20 fr.)	9 — 75 1/2	Kreditne srečke, 100.	202 —	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	—
Cesaraki cekini	6 — 79	St. Genóis srečke, 44	47 —	Papirnih rubeljev 100	126 —
Nemških mark 100	60 — 90				

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za izgube pri izrebanjih, pri iztrebanju najmanjšega dobitka. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menična delniška družba
„M E R C U R“
Wollzeile št. 10, Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarah, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosegajo kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti inloženih glavnih.